

Latweeschu Awise.

Nr. 25. Zettortdeenâ 19. Zuhni 1852.

No Semmites, tai 12tâ Zuhni.

Schogadd bij gan pawassara grubta fauzama. Lohpu-ehdamais peetruhte daudseem un dascham fainneekam bij pee jumta jakerrahs. Merz mehnescha beigâs jauks un filts gais atmettahs; bet tif ko April mehnesis usnahze, tē arri bij atkal sneegs un fals klah. Wissu scho mehnesi zauri bij par deenahm wehjsch un faule, par naktim salnas. No leetus ne ko dauds ne sinnaja, tadeht arri sable pawissam mas auge un lohpinî laukâ eedami ne ko ne warreja dabbuht. Wispirmais pehrkona-lais bij pee mums 7tâ Mei. — Mei mehnescha beigâs un Zuhni mehnescha eefahkumâ wairak ka neddetas laiku gan drihs deenu pee deenas falijs, tã kã tahdi pluhdi fazehlahs, kã paschã pawassara-laikã. No schi pahleeziga leetus waffareja eefsch leijas weetahm apfirge un palikke dseltana. Ptawas eefsch leijahm arr par dauds ismirkst un isfutt. 27tâ Mei bij breefmigs pehrkona-lais, un weetahm arri warren leela kruffa. Tai paschã deenâ Ballgalles muishas rija zaur sibbina eesperfchanu nogahje. No 4ta Zuhni leetus apstahjees un lihds schim irr mihligs un filts gais bijis. Rudsi un kweeschi schogadd us muhfu pussi wissur labbi stahw. No flimmibahm un fehrgham ne ko taggad par scho widdu ne sinn.

J. S.

No Wahnes.

Preeksch Waffaras swehtkeem to swehtdeen tappe schinni drandse nelaika Wahnes mahzitajs Seeberga dehs par dwehseles-gannu un mahzitaju eewests. Lai tas wihna-kalna Kungs dohd farwu spehku tam jaunam strahdneekam pee winna darba!

Sinnas par Kursemmes Bihbeles-beedribu no ta gadda 1851.

Wissu Deewa wahrda mihkotaji no Latweeschu tautas labpraht gribbehs sinnaht, kã ar Bihbeles-beedribahm pagahjuschã 1851 gaddã pee mums Kursemmẽ gabjis. Tapehz meh schahs sinnas taggad laissham.

Wirf-beedriba Zelgawã tanni pagahjuschã gaddã bija sagahdajuse 989 B. un 1355 J. D.

No tahm winna isdewe:

Kursemmes draudsehẽm	752 B.	1153 J. D.
Paschã Zelgawã.....	81 =	69 =
Kahdeem zeetumneekem....	7 =	33 =

840 B. 1255 J. D.

Us jaunu gaddu atlikkuschas 149 = 100 =

Tad nu schinni laikã pawissam 2095 sw. grahmatas isdohtas; 628 wairak ne kã to gaddu papreeksch. Zelgawa, Nerrete, Krihberga, Zihrawa, Esere, Wentspils un Walteka irr tahs draudses, kur wairak swehtas grahmatas isdohtas, ne kã pee zittahm.

Wirf-beedriba naudas eenehmuse:

1) Par isdohtahm grahmatahm	1272 rb.	46 f. f.
2) No Kursemmes zeen. kungeem	150 =	— =
3) No semmes-draudsehẽm.....	280 =	57 =
4) No zitteem dewejeem.....	155 =	— =
5) Lahdẽ wehl bija.....	337 =	69 =
	2195 rb.	72 f. f.

Naudas isdewuse:

1) Par pirktahm Bihbelehẽm....	1832 rb.	70 f. f.
2) Kahdeem strahdneekem.....	35 =	90 =
3) Lahdẽ paleek us preekschu....	327 =	12 =
	2195 rb.	72 f. f.

Us semmehm wehl 6 beedribas no jauna eetaifitas, tã ka taggad gandrihs wissas Kursemmes draudses Bihbeles-beedribas irr, kas wissas us to darbojahs, to dsihwibas wahrdu

laudim baggatigi isdallih, lai wiffi nahktu pee atsihschanas tahs pateesibas, lai wiffi eeksch Jesus Kristus muhschigu swehtibu atrastu. Gohds Deewam! zaur Winna shehlastibu tas fw. darbs ir schinni laika us preekschu stubbinajees. Bet zil tomehr wehl truhkst, ka itweenam draudses lohzeelim Kursemmé sawa Bihbele buhtu. Leels pulks wehl tahdu, kam ta newaid, un arri tahdu, kas to wehl ne melle. Kà warr tee gaismas behrni buht un palikt, kam tas Deewa wahrds truhkst, un kas no scha awota ne smekahs barribu sawahm dwehselehm? Jesus fakka: „Swehtigi irr tee, kas Deewa wahrdu dsird un to pafarga.“ Leescham swehtigi tee, kas Deewa wahrdu dsirdedami un lassidami wairojahs atsihschanà, tizzibà un Deewam patihkamà dsihwofchanà; teem irr dauds spehka, dauds meera, tee irr swehtiti ar debbelligahm dahwanahm pee ta eekschliga zilweta. To wiffi peedsihwo, kas Deewa wahrdu zeeni, un to arri scho paschu gaddu wehl dauds eepreezinatas dwehseles apleezinajuschas. Tapehz arri tas darbs, ko Bihbeles-beedribas strahda, zilwekem to mihtu Deewa wahrdu gahdaht un dahwinah, irr tikpat swehts kà lohti waijadfigs darbs, irr pascha ta Kunga Kristus darbs, ko winsch pats strahda, un wisseem saweem mahzekeem un draugeem strahdaht pawehlejis. Kas nu no scha darba ne atraujahs, bet ruhpiqi, zil spehdams pee ta peepalihds, tas irr sawa Kunga darba-beedris pee Deewa walstibas, un ne paliks bes algas.

Tad nu ne stahweet dihkà, mihtee Patweeschi, kad zitti jums par labbu strahda; darbojeetees ir juhs paschi, ka tas Deewa wahrds jums papilnam nahktu un baggatus augtus pee jums nestu. Mellejeet, ka itweens juhju starpà sawu Bihbeli dabbutu un turretu, un dohdeet no sawas puffes arri labpraht sawu dahwanu, lai Bihbeles-beedribahm ne truhktu, ar ko jums to mihto Deewa wahrdu jo lehtaki agahdaht.

Bet wehl ne peeteek, to swehtu gramatu tik-kai pirkt un pee fewim glabbah. Ja tu to, kà

daschi darra, nelassitu lahde glabbasi, kahdus augtus winna tad tewim neffih? Woi tu ne buhsi wihram lihdsfigs, kam deggofcha swezze irr, bet winsch to pabahsch puhra appakschà, ka ta ne warr sawu spihdumu islaist; jeb kam labba fehkla irr, bet winsch to paturr klehti, un atstahj sawu druwu ne-apsehtu? — Tu jaw buhtu pee leelas wainas preeksch Deewa, ja tu winna swehtu dahwanu tahdà nezeenà liktu, un padarritu pats fewim leelas stahdes. Kas to swehtibu grihb eemantoh, ko Bihbele spehjdoh, tam to waijaga lassih, winna mahzibas labbi apdohmah, firdi eespeest un pehz tahm tikluschi dsihwoht. Sa pee tahdas lassifchanas kahda rakstu-weeta rohnahs, kas naw lehti faprohtama, tad ja-eet pee mahzitaja, lai winsch to isstahsta. Bet tahdu weetu ne irr dauds. Eeksch Bihbeles wifs tas, kas pee mahzifchanas, pee pahrlleezinafchanas, pee norahfchanas un pee pamahzifchanas eeksch tainibas derr, usmannigam zilwekam irr lehti faprohtams.

Zil jauki tas irraid, kad laudis pa mahjahm wallas brihtinà ap swehtu Bihbili fapuzinajahs, un Deewu luhgdami un sawedami no Winna wahrda mahzahs to zektu staggah, kas us muhschigu dsihwofchanu wedd! Tur tas wahrds, kas no Deewa muttes iseet, ne atgreesisees tufsch pee Winna, bet darrihs to, kas Winnam patihk, un isdohfees labbi, par ko Winsch to suhtijis. Jes. 55, 11.

• Ta bija firdiga un branga feewa.

(Skattees Nr. 24. Beigums.)

Gan retti tas neteek, bet tomehr ta irr brihnishka leeta, ka pee zilwekem, jo leelaka ta nohte jeb breefma, jo wairak arri drohschibas un spehka rohdaht. Tà tè bij' ar to wahju un gluschi bes palihga atstahdu fewinu, kas us schahdahm breefmahm ne buht ne bij' dohmajufe. Kad winna istabà eegahje, tad tur atkal breefmas preekschà gaddijahs, jo tas apzeetinahts laupitajs, kas eesahlumà meerigs palikke, taggad dsirdedams, ka winnam paligs

tumumâ, jaunu drohschibu dabbuja un fahze lambara durwis laust. Ar spehziigeem un stipreem spehreneem winsch jau til tah' bij' tizzis, ka atflehga bija noht un til tas dselsu fchlehrsis ween wehl turreja. Ilgi wairs ne bij' ja-gaida, tad abbi no dufmahm degdami eenaid-neeki buhtu istabâ eelschâ un tad winnai, tai nelaimigai, buhtu ta grubtaka un breefmigaka nahwe zeeschama. Tadeht taggad nu bij' tas pehbigais azzu-mirkliis klah, dsihwibu ais-stahweht ar pehdigu spehku. Pee feenas karajahs meschakunga dimu stohbru plinte. Zeeti apnehmusehs dsihwibu un mantu lihds pehdigam azzumirkliam aisstahweht, wianna rahwe to plinti no feenas un fkehje preeksch-nammâ, fur wianna durwim pretti nostahjahs, gaili uswilke un tad plinti pee waiga peelikkuse, us schauschanu gattawa stahweja. Ta trakka bahba ais durwim wehl weenâ gabbalâ zirte un patabban leels gabbals no durwim isluhse, un ta taifijahs pa to zaurumu lehkt eelschâ.

Meschakunga gaspascha nu tai kleeftse pretti: „Stahwi meerâ, jeb es tewi schauschu semmê!“ Bet ta trakka ar puttu pilnu mutti atblahwe: „Pagg' tu nebehdneeze, gan tu to schauschanu tuhlin aismirfsi!“ un spraudahs ar wissu makti pa to zaurumu eelschâ. Meschakunga gaspascha nu laide gaili walkâ un azzu-mirkli lohde isfkehje tai traklai bahbai zaur galwu ta ka fchi ne mas eepihkstejusehs kritte atpakkat un bij' noht. — To padarrijuse, wianna met-tahs istabâ eelschâ un ohtru gaili uswilkuse, stahjahs lambara durwim pretti, jo tahs patabban sprahge walkâ un tas laupitajs durwis eestahjahs. Tuhlin wianna tam uskleedse: „Atpakkat, tehwin! un ja tu weenu paschu fohli nahz us preekschu, tad ohtra lohde tawâs krubtis ftees eelschâ, tâ, kâ ta pirma jau tawu feewu pee abra-durwim garr semmi likke!“ Us reis nobahledams laupitajs praf-sija, woi tas arr effobt teefa? Wianna tam atbildeja: „Woi tu schahweenu ne dsirdeji? Klauf', wiannas zirwis irr meerâ un wiannas paschas blaufchana beigusehs, ko tu wehl gribbi wairak sinnaht?“

Laupitajs nu stahweja ka pefeets us weetas, jo ka wianna feewa effobt noht, to skaidri nopratte un ka pascham arri buhschoht gals klah, ja kusteschotees, to ar azzim redseja. Tadeht palikke kâ meets us weetas un meschakunga gaspascha palikke arween gattawa us schauschanu. — Paschâ tai azzu-mirkli zilweka bals bij' dsirdc.ma fehtâ un suns rehje — pats meschakungs bij' pahrnahzis un kahdi malkas-zirteji lihds — wissi steigdamees ween fkehje. Meschakungam us mahjahm nahkoht firds bij' palikkuse lohti nemeeriga, eedohmajoh, ka feewina til ilgi weena patte mahjâs atstahtha. Un jo tuwak nahzis, jo leelakas bailes winnu pahrnehmuschas; tadeht bij' steidsees, ko ween spehjis un ne tah' eelsch mescha winnam aufis tâ rihbejis, itt ka buhtu schahweenu dsirdejis. Meschâ fkeedams fatizzis diwus malkas zirtejus, teem tuhlin uskleedsis: „Nahzeet man lihds, jo mannâ mahjâ irr kahda nelaimenotikkuse.“ Jau pee tahm fastalbitahm durwim un tahs noschautas bahbas lihka nomannijis, ka wianna bailes ne bijuschas pa welti. Tahs durwis nu winneem wajjadseja pawissam is-laust, jo zittadi ne warreja eelschâ tikt un gaspascha ne buht ne atstahjahs no sawas wakt. Uk, ar kahdahm bailehm winsch istabas durwis wehre walkâ, bet tomehr ar leelu preeku sawu feewinu eeraudsija dsihwu!

Peekuffuse wianna taggad sawas rohkas nolaide un azzu-mirkli tee trihs wihri to laupitaji fanehme un fastehdse. Weens no teem malkas-zirtejeem fkehje tuhlin atpakkat us zeemu un atwedde wairak laudis, kas to bahbas lihki un to safeetu laupitaju bes lawefchanahs wedde prohjam us pilsehtu.

Kad to laupitaju pee teefas pahrklausija, tad nahze gaismâ, ka tas pats ar sawu niknu feewu jau dauds laupitaju un fepkawibas darbus darrijis un ka teefas jau fenn itt karsti pehz winneem mellejuschas. Wianna feewa, kas niknaka wehl ne ka winsch pats, bij' sawu laizigu algu dabbujuse no tahs brangas meschakunga gaspaschas, bet tas laupitajs pats sawu nahwi zeete zaur hendes rohlahm.

Meschakunga gaspascha no tahm leelahm
isbailehm tà bij nopuhleta, ka kahdas deenas
gulleja flimma. Bet meschakungam zaur fcho
breesmu tikke tas labbums, ka walbineeki win-
nam stipru wihru peedewe klast par mahjas
fargu, ka winnam us preekschu wairs ne kad
ne waijadseja fawu feewinu weenu paschu
atstabt mahjà. U. E.

Manneem draugeem tahkumâ.

Weentuls esmu sweschâ weetà,
Atschkirts tahlu, tà gan juhs
Dohmajeet; bet weena leeta
Zrr, kas saturr wiffus muhs:
Weegli warru fawâ garrâ
Drihs es aistapt juhsu barrâ.
Tur atrohnu mihibu,
Utduffu.

Laimigs esmu — to jums teizu —
Jttin laimigs esmu es,
Un juhs wiffus mihti sweizu
Sweizu juhs eelsch Kurfemmes.
Wiffi pagahjuschi laiki,
Wiffi mihestibas waigi
Tee wehl stahro man peeminâ,
Sirfninâ.

Zerriba lihds panest behdas,
Daschu grubtu publinu
Kahda man pehz tahs firds-ehdas
Zaufaku to pasauli.
Reds, jau pawaffaris smaيدا,
Un kad wiffi putni klaiga,
Tad es laufôs, meschinôs
Preezajohs. Unicum.

Uklais kohkletajs.

(Stattees to peelikkumu.)

Meld. Ich spielt als Knabe unbefangen.

1.

Es puika buhdams preekâ lehzu
Va pufkehm, plawahm staigadams;
Ar putniaem es lihdsâ brehzu,
Tahs swaigsnes, sauli redsedams.
Jtt preezijas man aistezzeja
Tahs deenas mannas behrnibas,
Lihds nejauschi man peelippeja
Jtt grubtas bakku-breesmibas.

2.

Tahs atnehme man azzu spohschum',
Ka ne redsu wairs itt ne ka,
Un lihds ar to ir wiffu kohschum',
Kas dabbâ jauki redsama.
Tad leelmahte, kam prahts bij schehligs,
Man dseebaht — kohklegt mahzija;
Lai prahts man paliktu jo wehligs,
Kad skumjas firdi mohzija.

3.

Paldees jums, dseezmahm, kohklu-stihgahm,
Kas mannas behdas remdeja;
Zaur tahm nu waru wiffahm lihgahm
Es ahra tapt; tahs lihdsseja
Man wezzakeem, kam firmi matti,
Jel usturru nu peltnitees;
Tu, zilweks, schehli galwu kratti;
Reds, dauds irr man to pazeesfees?! —

4.

Par welta mannim kohschâ waigâ
Ta dabbâ ussmaid' waffarâ;
Par welta mannim gresni staiga
Ta saule debbes klaijumâ.
Es ne redsu tahs affarinâs,
Ko mannis pehz kahds draugs kur raud',
Es ne sajuhtu preezibinas,
Ko redsigs zilweks allasch baud'.

5.

Deems fawu gaismu mannim rahdihs,
Ko behdajees, tu skummigs garâ?!
Tik lawnu tumfiba Deems stahdihs,
Man spihd wehl tizzib's klaidrais stars.
Schi tumfiba tak weentreif gallehs,
Pehz auffs debbes gaismina,
Tad mannas azzis gaischi redschs
Tahs, kas man labbu darija.

Latwiffi rihmehts no E. J. E.

Teefas fluddinafchana.

Lai 21mâ Juhnî f. g. taps pee Frank-Seffawas pa-
gasta teefas ta aisklilata manta ta zittahrtiga Frank-
Seffawas mohderneeka Johann Weidemann, prohti:
sirgi, gohmis, amis, zulkas, sohjis, ratti, lamma-
nas un zittas lectas, parradu dehl wairakshelitajecm
ubtrupe pahrdobta. Frank-Seffawas pagasta teefa,
tai 5ta Mei 1852.

(T. E.)

Fritz Schirmer, pagasta wezz.

(Nr. 64.)

Joh. Freyberg, teefas sribw.

W i h w d r i f f e h t.

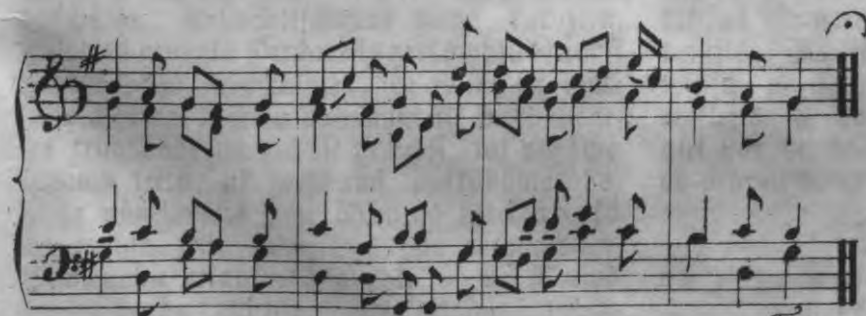
No juhrmallas-gubernias augstas waldfchanas pufes: Collegienrath v. Braunschweig, Zensor.

Reclitricum pec. Latweesohu Awijehm. N° 25.

Altais wolkletajs

„Das blinde Hirschweipiel?“

Lehni nu s'kehli S'pedama, tad jauni us 4 balshu f'raureks.

Fine

Brithu Dris'cht.

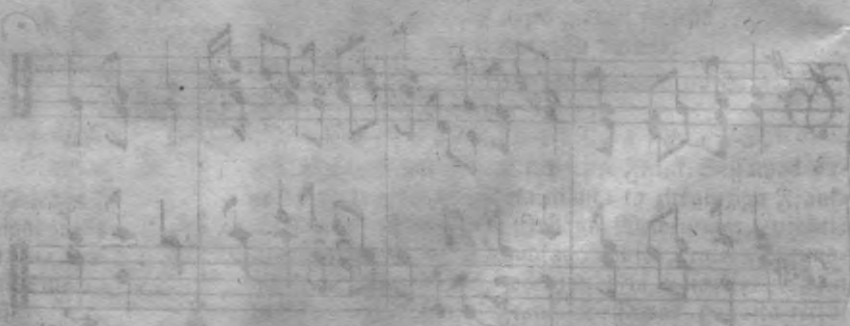
Ne juhnamallas gubernias ang'pas wald'f'hanas puffed.

Collegienrath v. Braunschweig. Kienfor.

Ge'drukt bei O. F. Schepfenhagen u. Sohn in Lohr im Oktober 1852.

Handwritten title or header text, possibly a name or location, written in a cursive script.

Handwritten text, possibly a subtitle or a specific instruction, written in a cursive script.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note, written in a cursive script.